

Vzrušená hádka trvala téměř hodinu a nadporučík se stále nemohl vzdát pomýšlení, že Kopyto s Mňoukem budou souzeni vojenským soudem. Pro oba žáky by to ovšem bylo lepší. Neboť moderní vojenské soudnictví nezná tělesné tresty, zatímco paní Kopytová a Mňouková tuto praxi ovládají znamenitě.

A tak změna programu rozhodně nebyla příjemná. *Svedená a opuštěná* by byla lepší.

DETEKTIVNÍ INSTINKT

Žáci Kopyto a Mňouk potkali kapitána Ošmeru, který se tvářil velice zarputile a sotva jim odpověděl na pozdrav.

„Stává se z něj frája!“ hodnotil jeho chování Mňouk. „Stejně jsme mu k těm hvězdičkám pomohli my, a on teď na náš kouká jako sůva z nudlí! To jsme se dočkali vděku!“

„Nejspíš se trochu mýlíš,“ prohodil Kopyto, „on má totiž právě teď obrovský starosti. Slyšel jsem, že z věznice uprchl těžký zločinec, dvojnásobný vrah, a má se potulovat někde tady po okolí. Tak se nediv, že toho má Ošmera plnou hlavu.“

„Tak proč se neobráti na nás?“ podivil se Mňouk. „Copak jsme jaktěživ nedopadli žádného zločince?“

„Tady jde o vrahouna!“ zdůrazňoval Kopyto. „Copak se na nás může SNB obrátit přímo, když uteklo nebezpečné individuum? Co kdyby nás ten zločinec zabil? Já si myslím, že nám Ošmera svým smutkem chtěl dát najevo, že na ten případ nestačí a že se ho máme ujmout my. Přímo nám to ovšem říct nemůže!“

„Víš, že můžeš mít pravdu?“ zaradoval se Mňouk. „Ano, tak to asi bude! Ale myslíš si, že se do toho můžeme pustit?“

„Můžeme? Musíme!“ řekl Kopyto. „Protože neznáme v širém okolí nikoho, kdo by zločince dokázal dopadnout. A my máme nejen talent, nýbrž i zkušenosti!“

„To teda jo,“ souhlasil Mňouk. „Když si uvědomím, co my už jsme všechno prožili, tak se divím, že nás pořád ještě nutí chodit do školy! Kdyby nás rovnou zaměstnali u kriminálky, měli by z toho užitek oni i my!“

„Darmo mluvit,“ mávl rukou Kopyto. „No, ale teď se musíme dát do pátrání. Budeme si všimnout všech lidí, které neznáme, a jestliže některý z nich bude vypadat jako dvojnásobný vrah, začneme ho neprodleně sledovat.“

„No jo,“ ozval se Mňouk, „ale jak vypadá dvojnásobný vrah?“

„Tady právě rozhodne náš detektivní instinkt,“ triumfoval Kopyto. „V tom se právě slavní detektivové liší od normálních lidí. Normální člověk kouká a nic kloudného ho nenapadá. Přitom třeba zrovna vedle něj sedí loupežník. Slavný detektiv si naproti tomu hned řekne: ‚Hle, tohle by mohl být zločinec! Toho nespustím z očí a půjdu za ním tak dlouho, dokud ho nevydám spravedlnosti!‘“

„Jen aby se ten instinkt dostavil!“ zapochyboval Mňouk. „Už si nemůžeme dovolit žádnou ostudu!“

„Buď bez obav,“ uklidňoval ho Kopyto. „Jestli je ten vrahoun v městečku, tak se dlouho na svobodě pohybovat nebude! Jeho dny jsou sečteny!“

„Tak dobře,“ pravil Mňouk, „já tedy taky dám na ten detektivní instinkt.“

A pak už bez dlouhých řečí začali sledovat podezřelé osoby. Nebylo jich mnoho, protože chlapci nebrali v úvahu rodinky a hloučky výletníků, jakož i manželské dvojice. Hledali osamělého muže se zavilým obličejem.

Dvakrát už měli dojem, že ho dopadli, ale domnělý zločinec se v rozhodné chvíli vždycky dal do hovoru s nějakou úctyhodnou osobností z městečka, a bavili se spolu natolik srdečně, že nemohlo být nejmenších pochyb, že o žádného zločince nejde.

Ale pak nastal okamžik, kdy oběma zatlouklo srdce tak silně, že je navzájem slyšeli. Přímě proti nim kráčel muž s brunátným podmračeným obličejem. Byl to právě takový chlap, na jakého čekali.

„Co říká tvůj detektivní instinkt?“ zašeptal Mňouk.

„Je to on!“ řekl Kopyto. „A tvůj názor?“

„Vůbec o tom nepochybuji,“ prohlásil Mňouk. „Přesně takhle si představuju dvojnásobného vraha! A nejen dvojnásobného! Takovýhle holomek je schopen vraždit na potkání!“

„To bych řekl!“ souhlasil Kopyto. „Takový se s nikým nemaže. Ale my se zase nebudeme mazat s ním!“

„Jak to myslíš?“ zneklidněl Mňouk. „Copak to nepůjdeme oznámit kapitánu Ošmerovi? Chceš jednat na vlastní pěst, když jde o tak nebezpečného člověka?“

„Nemáme žádné důkazy,“ zahučel Kopyto, „a bez těch se na Ošmeru nemůžeme obrátit. Přece mu nechceš říct, že jsme potkali chlápka, který vypadá podezřele! Určitě by se nám vysmál, protože na rozdíl od nás nemá detektivní instinkt.“

„To teda nemá,“ souhlasil Mňouk, „ale abysme my na svůj instinkt nedoplatili! Jestli nás ten chlap zamorduje, tak nám velkou radost neudělá!“

„Nebezpečí je naším povoláním,“ řekl Kopyto, „a každý významný detektiv se musí umět podívat smrti do tváře. Ostatně, nám se nic nestane, protože toho chlapa zlikvidujeme dřív, než pozná, že je sledován!“

To Mňouka poněkud uklidnilo.

Muž se zločineckou tváří je v té chvíli už minul a směřoval ven z městečka. Tím jenom potvrdil Kopytovo podezření.

„Za ním!“ zasykl Kopyto. „Nesmí nám za žádnou cenu zmizet z očí! Jsme odpovědní za to, že ho předáme spravedlnosti!“

Mňouk nic nenamítal, pouze podotkl, že je třeba postupovat s krajní opatrností, neboť jde o život. Žáci se tedy vydali po jeho stopách a nebylo to nic nesnadného. Muž kráčet poměrně vol-

ným tempem ven z města a ani se neohlédl. Zřejmě ho vůbec nenapadlo, že by mohl být sledován.

„Jestli se s ním dostaneme do rvačky někde v lese,“ šeptal Mňouk, „tak si moc naděje nedělám.“

„K žádné rvačce nesmí dojít!“ oponoval mu Kopyto. „Prostě ho něčím majzneme přes hlavu a bude to!“

Zločinec vyšel z městečka, rozhlédl se a bez dlouhého uvažování zamířil směrem k hradu.

„Že mě to hned nenapadlo!“ vydechl Kopyto. „Určitě se chce schovat někde na hradě. Nebýt nás, povraždí celou rodinu Štětkovou společně s naším učitelem Pěničkou!“

„O učitele by nebylo,“ ušklíbl se Mňouk, „ale jeho paní by byla škoda!“

„Uvidíš, jak si u Pěničky šplhnem,“ sliboval Kopyto. „Takové zásluhy přece musí ocenit!“

„Ještě vrahouna nemáme!“ krotil ho Mňouk. „Co když nám zmizí v podzemních chodbách? Jak ho tam chceš honit?“

„K tomu nesmí dojít!“ rozhodl Kopyto. „Musíme ho vyřídít dřív, než ho něco takového napadne!“

Dvojnásobný vrah zvolna kráčet pěšinkou vinoucí se k hradu a oba žáci pokračovali v jeho bedlivém sledování. Nyní, když už dávno opustili město, si nemohli dovolit jít přímo za ním. Ukrývali se za porost podél cesty a postupovali s pravou indiánskou obezřetností. Asi uprostřed cesty se dvojnásobný vrah zastavil a Kopyto s Mňoukem duchapřítomně padli na zem. Viděli, jak se zločinec rozhlíží a těžce oddychuje. Zřejmě ho cesta do kopce unavila.

„Žádný silák to nebude,“ liboval si Mňouk, „podívej, jak ho těch pár metrů zdrblo!“

„To víš, vězeňská strava jednomu nepřidá,“ vysvětloval Kopyto, „a čím bude zdrchanější, tím lepší pro nás!“

Dvojnásobný vrah se konečně vzpamatoval a vydal se na další cestu. Čím víc se blížil k hradu, tím víc supěl. Bylo zřejmé, že na takové túry není zvyklý. Žáci, krytí křovím, se nemuseli příliš namáhat, aby s ním udrželi kontakt.

Dvojnásobný vrah konečně dosáhl vrcholu srázu a zamířil na nádvoří. Bylo prázdné. Došel ke kastelánovu domku, jukal do oken a obcházel kolem dokola.

„Vidíš, co jsem ti říkal!“ pravil vítězně Kopyto. „Kdyby byli kastelánovi doma, požádal by je o nocleh a v noci by je všechny zamordoval.“

„To se ještě může stát,“ mínil Mňouk, „kastelánovi si určitě jen na chvíli někam odskočili!“

„Teď jsme tady my!“ pravil Kopyto. „A my zákeřnému přepadení se vši rozhodností zabráníme!“

Zločinec pochopil, že v domku nikdo není. Udělal nešťastný obličej a zamířil k místu, kde začínaly sklepní prostory.

„Nesmíme ho nechat zmizet v podzemí!“ řekl rozhodně Kopyto. „Popadni nějaký silný klacek a rychle za ním!“

Vše ostatní bylo dílem okamžiku. Ozbrojení žáci dostihli dvojnásobného vraha právě u vchodu do sklepa. Stačil se ještě otočit, ale to bylo to poslední, co dokázal udělat. Rána za ranou na něj pršely a on se s bolestným štkáním svezl na kolena.

„My tě naučíme vraždit lidi!“ křičel Kopyto a zpracovával ho dobře mířenými údery.

„Ve jménu spravedlnosti – tumáš!“ volal Mňouk a počínal si podobně. Vrah se svalil a hluboce omdlel.

„Dobře vykonaná práce,“ liboval si Kopyto. „Teď doběhni pro prádelní šňůru! Stará Štětková ji má ve sklepě.“

Mňouk zmizel ve sklepě a záhy se zase objevil. V ruce nesl nejen klubko šňůry, ale i starou zástěru, kterou hodlal použít jako roubík. Během pěti minut byl zlosyn perfektně spoután na ruku i na nohou. Právě se probudil a začal cosi blekotat. Žáci však nebyli zvědaví na jeho mínění a ucpali mu ústa zástěrou, takže mu nezbývalo nic jiného než koulet očima. To ovšem dovedl znamenitě.

„Odneseme ho do sklepa,“ rozhodl Kopyto, „hodíme ho na brambory a dojdeme pro kapitána Ošmeru!“

Popadli zločince, odnesli ho do sklepa a vydali se na zpáteční cestu. Hned na kraji města narazili na pana Kopyta.

„Už vás hledám dobrou hodinu,“ volal na žáky. „Jedu autobusem do Brna na Velkou cenu a mám tam volná dvě místa. Rychle pojďte se mnou, paní Mňouková už o všem ví. Jídlo je v autobuse a pyžama rovněž. Vyspíme se v hotelu a zítra večer se vrátíme!“

„My, ale...“ zablekotal syn.

„Žádné ale!“ zarazil ho otec. „Cestující už jsou v autobusu, odjezd měl být před dvaceti minutami. Tak žádné zdržování! Nic tak důležitého jistě nemáte, aby to nemohlo počkat!“

„To je vlastně pravda,“ řekl Mňouk, který by Velkou cenu Brna docela rád viděl.

„Tak dobrá,“ řekl Kopyto a ukázněně se šinul k autobusu. Cestující byli skutečně už všichni na místě a huhlali, že musí čekat na dva mladé milostpány, kteří určitě mají moc důležitých věcí na práci.

Žáci se uvelebili na zadním sedadle.

„Co myslíš,“ vyrazil ze sebe Kopyto, „nemůže nám ten lotr utéct?“

„Vyloučeno!“ odvětil sebevědomě Mňouk. „Když já někoho spoutám, tak se z pout nedostane, i kdyby to byl hadí muž! Spíš mám strach, aby ho neohlodaly krysy, je jich tam spousta.“

„Musí sebou házet,“ pravil Kopyto, „a tím je odežene. Snad ho to napadne!“

Bavili se o vyhlídkách dvojnásobného vraha celou cestu až do Brna. Pak je pan Kopyto odvedl do hotelového pokoje a debata pokračovala. Kopyto dokonce uvažoval o tom svěřit se otci a požádat ho, aby meziměstsky zatelefonoval kapitánovi Ošmerovi, ale Mňouk to rezolutně zamítl.

„Nebudem si kvůli lumpovi dělat starosti,“ pravil. „Těch pár hodin to přece musí vydržet!“

Tak přestali diskutovat o vrahovi a začali se starat o motocyklové závody, které měli před sebou. Uvažovali o vyhlídkách jednotlivých závodníků a za chvíli se dostali do takového sporu, že po dvojnásobném vrahovi ani nevzdechli.

Stejně tak druhý den. Dopoledne si prohlédli Brno a odpoledne žili jen pro závody. Vůně benzínu a rachot motorů je tak uchvátili, že na něco jiného neměli ani pomyslení.

Teprve při zpáteční cestě si opět vzpomněli na spoutanou oběť.

„Hned, jak vystoupíme,“ řekl Kopyto, „půjdeme to ohlásit kapitánovi Ošmerovi!“

Mňouk přikývl. „Skoro je mi toho vraha líto,“ pravil, „noc byla poměrně chladná, spoustu hodin nejedl, ty rány mu musely pořádně napuchnout a teď ještě ty krysy...“

„Nemá utíkat z vězení!“ rozhodl Kopyto. „Aspoň to podruhé neudělá!“

Když přijeli do městečka, stál na náměstí hlouček lidí, kteří o něčem zuřivě diskutovali. A hned počali informovat návštěvníky Velké ceny.

„Máme tady nějaké chuligány!“ vykládala bába Bokšajová. „Představte si, co se tu stalo. Včera přijel na návštěvu k panu učiteli Pěničkovu jeho bratr. Taky učitel, jenže z Olomouce. Nějak se minul s kastelánovými, kteří mu šli naproti na nádraží, a došel sám až na hrad. Tam ho přepadli nějakí dva vagabundi, zmlátili ho, spoutali a hodili do sklepa na hromadu brambor. Ani křičet chudák nemohl, protože mu do pusty strčili zástěru. Stará Štětková ho našla polomrtvého až dneska před polednem. Když šla do sklepa pro brambory. Já říkám, ta dnešní mládež...“

„Já takový lumpy dostat do ruky,“ řekl pan Kopyto, „tak vám řeknu, že by se dobře neměli!“

Žáci Kopyto a Mňouk si vyměnili významné pohledy.

„Tak mám takový dojem,“ zašeptal Mňouk, „že k tomu kapitánovi Ošmerovi ani nepůjdeme!“

A Kopyto s tím vřele souhlasil.

FILMOVÉ HVĚZDY

B bylo to krátce před zahájením odpoledního vyučování a třída už byla téměř plná. Pačes si kvapně dopisoval domácí úlohu, Vosyka se pral s Růdlem, Běla Jíkávcová se pudrovala a Zora Šošoláková se zhlížela v ušmudlané okenní tabuli. Byl to takový obyčejný den a nic nenasvědčovalo tomu, že se přihodí něco neobvyklého.

Jako jedni z posledních vstoupili do třídy, jako obvykle, žáci Kopyto a Mňouk. Ačkoliv se tvářili velice tajemně, nikdo jejich příchod nepovažoval za zvlášť mimořádný. Ale když Kopyto dlouze a významně vzdychl, kdekdo zpozorněl.

„Ach jo,“ zabědoval Kopyto, „ty holky se mají! Proč jsem se jen nenarodil jako holka! To je do nebe volající nespravedlnost!“

„To teda je!“ souhlasil okamžitě Mňouk. „Kdy se nám naskytne taková příležitost? Na nás se dočista zapomíná!“

V tu ránu bylo ve třídě ticho, že bys v něm uslyšel padnout na podlahu kousíček křídý. Každý vyjeveně hleděl na vzdychající žáky.

„Jo, jo!“ sténal Kopyto.

„Co se dá dělat,“ pokýval hlavou Mňouk.

Teď už to nevydržela Jindra Benecká. Přistoupila k lavici s oběma spolužáky a rázně se zeptala:

„Tak co se vlastně stalo? A proč to mají holky lepší než kluci?“
„Nedělej, že to nevíš,“ zabručel Kopyto.
„To je přece jasné!“ doplnil ho Mňouk.
„Co je jasné?“ naléhala Jindra. „Přisahám na smrt našeho Azora, že nic, ale vůbec nic nevím. Tak to hezky rychle ze sebe vysypte!“
Všechno se shluklo kolem Kopyta a Mňouka. Nastalo veliké naléhání, vybízení a prošení.
„Tak se podívejte z okna,“ řekl Kopyto. „Co tam vidíte?“
Třída se nahrnula k oknu.
„Já vidím autobus,“ oznámila Zuzana Dolejšková.
„A já,“ prohlásila Jindra Benecká, „vidím chlápka v zeleném klobouku. Nos má jako okurku a v ruce drží kufrík.“
„Prosím tě,“ pravil Mňouk, „neříkej, že nevíš, kdo to je!“
„Fakticky nevím,“ řekla poněkud nejistě Jindra.
„Nikdo ho nezná?“ obrátil se na třídu Kopyto, ale žáci rozpačitě krčili rameny. Muž s nosem jako okurka se nikomu nezdál povědomý.
„To je neuvěřitelně nekulturní třída,“ vzdychl Kopyto. „Přece je na první pohled jasné, že to je filmový režisér Švergl!“
„Švergl?“ podivila se Jindra.
„Ano, Švergl,“ potvrdil kamarádova slova Mňouk, „zasloužilý umělec, laureát státní ceny a kdovíco ještě. Jeho filmy se promítají v sedmdesáti zemích světa!“
„No a?“ otázal se žák Hobejda. „Máme si proto dát nohu za krk? Mě žádný režisér nezajímá, i kdyby jeho filmy promítali lidojedům na Antarktidě!“
„Na Antarktidě nejsou lidojedi,“ opravil ho Mňouk, „ale to je konečně vedlejší. Příchod režiséra Švergl se tě netýká a nás taky ne. Jestli chceš vědět, proč je tady, tak ti to řeknu: kvůli holkám!“

Třída explodovala.
„Jak to?“ křičela Jindra. „Honem to ze sebe vymáčkni!“
Také ostatní dívky velice důrazně naléhaly.
Mňouk se podíval na Kopyta.
„Nechceš to říct raději ty?“ zeptal se a Kopyto se zamyslel.
„No dobrá,“ řekl konečně, „režisér Švergl k nám přijel proto, aby si vybral typy pro svůj příští celovečerní film.“
„Typy?“ podivily se dívky.
„Ano, typy!“ odvětil Kopyto. „Režisér Švergl pracuje většinou s neherci a hlavní představitele do svých filmů vybírá tak, že jezdí po republice a vybírá, kdo by se mu hodil. Teď se chystá natočit film *Nezkušené mláďá* a do toho potřebuje spousty holek. No, spousty ne, ale asi sedm nebo osm.“
„A právě ty si chce vybrat u nás,“ doplnil ho Mňouk. „Kluky bohužel nepotřebuje, a tak asi přijdeme zkrátka.“
Toto sdělení bezmála vyrazilo dívkám dech. Zejména Jindra Benecká, o níž se vědělo, že touží být světoznámou filmovou hvězdou, neměla stání. Křečovitě svírala opěradlo lavice a bylo vidět, že usilovně přemítá. Ale ostatní slečny si s ní příliš nezadaly. Cítily, že velikou příležitost, která se jim naskytla přítomností slavného režiséra Švergl v městečku, nesmějí propást. Každá z nich se už viděla na stříbrném plátně a pochopitelně si prisuzovala hlavní roli.
„Já si myslím, že u nás si ten režisér vybere,“ pravila po chvíli Jindra, „postavy máme, hrály jsme už divadlo, a já dokonce zpívám s big beat kapelou.“
„Důležitý je fotogenický obličej,“ vzpomněla si Soňa Ouzká, „moje teta je příkladně docela hezká žena, ale na fotografii vypadá jako vygumovaná.“